

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
TEISINIŲ INSTITUCIJŲ VEIKLOS IR JOS TEISINIO REGULIAVIMO PROBLEMAS	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Haroldas Šinkūnas Kitas (-i): doc. dr. Vaidotas Vaičaitis, vyr. lekt. dr. Rūta Latvelė, asist. dr. Rūta Bakševičienė	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius, 405 kab., tel. (8 5) 2366175, el. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Individualiosios studijos

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	3 (rudens) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	135	32	103

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
<p>Siekama pagilinti studentų žinias ir supratimą apie teisinių institucijų veiklos statutinį reglamentavimą ir atitinkamų teisės nuostatų aiškinimą bei taikymą praktikoje (jurisprudencijoje), įvairių teisinių institucijų teisinį statusą bei veiklos ypatumus, tarpusavio ryšius veikloje. Ugdomi studentų gebėjimai suvokti teisinių institucijų sistemos veiklą, jos tikslus, ją kritiškai vertinti bei formuluoti galimus problemų sprendinius. Taip pat siekiama ugdyti studentų žinių ir gebėjimų taikymą profesinėje veikloje, konstruktyviai diskutuoti, sugebėjimą pateikti logiškas, žiniomis pagrįstas išvadas.</p>		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
<p>Studentas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įgis ir pagilins sistemingų žinių apie teisinių institucijų veiklą reglamentuojančias teisės nuostatas, jų aiškinimą bei taikymą teisinėje praktikoje; 	<p>Paskaitos (probleminis dėstymas), pratybos (klausimai-atsakymai, minčių lietus, grupės diskusija, situacijų modeliavimas, problemų sprendimas, atvejo analizė, pristatymai); savarankiškas darbas (informacijos paieška, literatūros skaitymas ir analizė, pranešimų pasirinkta tema rengimas, rašto darbo rengimas).</p>	<p>Egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai), aktyvumas per pratybas (atsakymai į klausimus, dalyvavimas diskusijoje, problemų sprendimų pasiūlymai ir kitų pasiūlymų kritinis vertinimas), rašto darbo parengimas ir pristatymas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - įgytų žinių pagrindu gebės savarankiškai vertinti atitinkamų teisinių institucijų teisinį statusą, tarpusavio sąveiką veikloje ir jos tikslus bei ypatumus; taip pat argumentuotai identifikuoti probleminius aspektus ir parinkti tinkamus sprendimo būdus; 	<p>Paskaitos (probleminis dėstymas), pratybos (klausimai-atsakymai, minčių lietus, grupės diskusija, situacijų modeliavimas, problemų sprendimas, atvejo analizė, pristatymai); savarankiškas darbas (informacijos paieška, literatūros skaitymas ir analizė, pranešimų pasirinkta tema rengimas, rašto darbo rengimas).</p>	<p>Egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai), aktyvumas per pratybas (atsakymai į klausimus, dalyvavimas diskusijoje, problemų sprendimų pasiūlymai ir kitų pasiūlymų kritinis vertinimas), rašto darbo parengimas ir pristatymas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - gebės atlikti teisinį tyrimą, argumentuotai ir tinkama teisine kalba žodžiu ir raštu, kritiškai ir logiškai perteikti savo mintis ir išvadas; 	<p>Pratybos (klausimai-atsakymai, minčių lietus, grupės diskusija, situacijų modeliavimas, problemų sprendimas, atvejo analizė, pristatymai); savarankiškas darbas (informacijos paieška, literatūros skaitymas ir analizė, pranešimų pasirinkta tema rengimas, rašto darbo rengimas).</p>	<p>Aktyvumas per pratybas (atsakymai į klausimus, dalyvavimas diskusijoje, problemų sprendimų pasiūlymai ir kitų pasiūlymų kritinis vertinimas), rašto darbo parengimas ir pristatymas.</p>

- gebės savarankiškai gilinti bei tobulinti įgytas žinias bei įgūdžius, <i>inter alia</i> pasirinkti reikšmingą teorinę ir praktinę medžiagą, naudotis teisinės informacijos duomenų bazėmis.	Savarankiškas darbas (informacijos paieška, literatūros skaitymas ir analizė, pranešimų pasirinkta tema rengimas, rašto darbo rengimas).	Egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai), aktyvumas per pratybas (atsakymai į klausimus, dalyvavimas diskusijoje, problemų sprendimų pasiūlymai ir kitų pasiūlymų kritinis vertinimas), rašto darbo parengimas ir pristatymas.
---	--	--

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Teisinės institucijos valstybės institucijų sistemoje: nacionalinis ir tarptautinis kontekstai.	2						2	6	Mokslinės literatūros, teisės aktų ir teismų praktikos analizė.
2. Teisingumo vykdymo sampratos apibrėžties problema. Teisingumo vykdymo principai. Teismas kaip teisingumą vykdanči valstybės valdžia.	2			2			4	15	Mokslinės literatūros, teisės aktų ir teismų praktikos analizė, rašto darbo rengimas ir pasirošimas pristatymui.
3. Teismų sistemos. Teisėjo statusas. Teisėjų ir teismų nepriklausomumas: nacionalinis ir tarptautinis kontekstai.	2			2			4	15	Mokslinės literatūros, teisės aktų ir teismų praktikos analizė, rašto darbo rengimas ir pasirošimas pristatymui.
4. Teisminės valdžios savivalda: nacionalinis ir tarptautinis kontekstai.	2			2			4	14	Mokslinės literatūros, teisės aktų ir teismų praktikos analizė, rašto darbo rengimas ir pasirošimas pristatymui.
5. Prokuratūra: teisinis statusas ir veikla.	2			2			4	14	Mokslinės literatūros, teisės aktų ir teismų praktikos analizė, rašto darbo rengimas ir pasirošimas pristatymui.
6. Ikitiesminį tyrimą ir (arba) operatyvinę veiklą vykdančios institucijos: sistema, teisinis statusas ir veikla.	2			2			4	14	Mokslinės literatūros, teisės aktų ir teismų praktikos analizė, rašto darbo rengimas ir pasirošimas pristatymui.
7. Valstybės kontroliuojamos teisinės profesijos (advokatai, notariai, antstoliai): sistema, teisinis statusas ir veikla.	2			4			6	14	Mokslinės literatūros, teisės aktų ir teismų praktikos analizė, rašto darbo rengimas ir pasirošimas pristatymui.
8. Ombudsmenai: sistema, teisinis statusas ir veikla.	2			2			4	11	Mokslinės literatūros, teisės aktų ir teismų praktikos analizė, rašto darbo rengimas ir pasirošimas pristatymui.
Iš viso	16			16			32	103	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Aktyvumas per pratybas	20	Semestro metu	Iki 2 balų galima gauti už teisingus atsakymus į klausimus žodžiu, aktyvų ir rezultatyvų dalyvavimą diskusijose, problemų formulavimą ir jų sprendimų siūlymą (paiešką), turiningų kritinių pastabų teikimą, kitų diskusijos dalyvių pasisakymų komentavimą ir pan. Studentui leidžiama laikyti egzaminą dalyvavus ne mažiau kaip 80 proc. pratybų. Už didesnę praleistų pratybų dalį privaloma atsiskaityti dėstytojo nustatyta tvarka semestro metu iš anksto susitarus per dėstytojo priėmimo laiką. Atsiskaitoma žodžiu.
Rašto darbas	20	Semestro metu	Vertinama iki 2 balų. Studentai rengia individualius rašto darbus iš anksto su dėstytoju suderintomis temomis ir juos pristato pratybų metu. Kiekvienas rašto darbas vertinamas:

			<ul style="list-style-type: none"> - iki 1 balo už rašto darbo turinį (analizės išsamumas, nuoseklumas, pakankami šaltiniai, pagrįsti apibendrinimai); - iki 0,5 balo už rašto darbo formą (aiški ir logiška struktūra, mokslinis stilius, tinkamas citavimas, laikomasi Teisės fakultete galiojančių rašto darbų rengimo reikalavimų); - iki 0,5 balo už rašto darbo pristatymą (įtaigumas, koncentruotas kalbėjimas, sklandumas, gebėjimas argumentuotai atsakyti į užduotus klausimus).
Egzaminas	60	Semestro gale	<p>Vertinama iki 6 balų. Studentams pateikiamos atviro ir uždaro tipo užduotys (klausimai). Keturi uždaro tipo klausimai (testas), atsakymai į kuriuos vertinami po 0,5 balo, ir du atviri klausimai, atsakymai į kuriuos vertinami po 2 balus. Vertinant kiekvieną atsakymą į atvirą klausimą atsižvelgiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> - į atsakymo išdėstymo aiškumą, išsamumą, sąsają su klausimu, į kurį atsakoma; - į su egzamino klausimu susijusios problematikos (teorinės, praktinės) supratimą; - į atsakymui būtinų teisės normų, atitinkamos teisinės literatūros žinojimą ir supratimą, gebėjimą taikyti, pagrindžiant atsakymą. <p>Galutinis dalyko įvertinimas gaunamas už egzaminą gautą balą sudedant su balais, gautais už rašto darbą ir aktyvumą pratybų metu. Jei galutinis dalyko įvertinimas nesiekia 5 balų (ar yra žemesnis), egzaminas gali būti perlaikomas.</p>

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
BEINORAVIČIUS, D., <i>et al.</i>	2018	Advokatūros teisė		LĮ „Krivena“: Vilnius
ČAPLINSKIENĖ, E., <i>et al.</i>	2014	Notariato teisė		Lietuvos notarų rūmai: Vilnius // Prieiga per internetą: https://www.notarurumai.lt/data/public/uploads/2020/11/notariato-teise.pdf
JANKAUSKAS, K., <i>et al.</i> (sud.)	2010	Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo oficialiosios konstitucinės doktrinos nuostatos: 1993–2009		Vilnius: Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas
JARAŠIŪNAS, E., <i>et al.</i>	2009	Žmogaus teisių apsaugos institucijos		Vilnius: Mykolo Romerio universitetas
KETURAKIENĖ, A., <i>et al.</i> (atsak. red.)	2020	Oficialioji konstitucinė doktrina: svarbiausios nuostatos 1993–2020 (fragmentai)		Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas: Vilnius // Prieiga per internetą: https://lrkt.lt/data/public/uploads/2020/10/oficialiojikonstitucine-doktrinaweb.pdf
KŪRIS, E. (sud. ir moksl. red.)	2011	Lietuvos teisinės institucijos		Vilnius: VĮ Registrų centras
PAUŽAITĖ-KULVINSKIENĖ, J.	2005	Administracinė justicija: teorija ir praktika		Vilnius: Justitia
PRANEVIČIENĖ, B.	2003	Kvaziteismai administracijos kontrolės sistemoje		Vilnius: Lietuvos teisės universiteto leidybos centras
ŠILEIKIS, E.	2005	Alternatyvi konstitucinė teisė	2-asis leid.	Vilnius: Teisinės informacijos centras
VALANČIUS, V. (ats. red.)	2010	Administraciniai teismai Lietuvoje: nūdienos iššūkiai		Vilnius: Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
Papildoma literatūra				
BILEVIČIŪTĖ, E., <i>et al.</i>	2017	Lietuvos konstitucinė teisė		Mykolo Romerio universitetas: Vilnius // Prieiga per internetą: https://repository.mruni.eu/handle/007/16215
BILEIŠIS, M.	2021	Institucinis Vyriausybės veiklos aspektas Lietuvos viešajame valdyme		Mykolo Romerio universitetas: Vilnius//Prieiga

				per internetą: https://talpykla.elaba.lt/elaba-fedora/objects/elaba:1969493/datastreams/MAIN/content
BIRMONTIENĖ, T., <i>et. al.</i>	2007	Lietuvos konstitucinė teisė: raida, institucijos, teisių apsauga, savivalda		Vilnius: Mykolo Romerio universitetas
JARUKAITIS, I., MORKŪNAITĖ, M.	2021	Teismų nepriklausomumo principas Europos Sąjungos teisės raidos kontekste. <i>Teisė</i>	t. 118	Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
FAVOREU, L.	2001	Administraciniai teismai Lietuvoje: nūdienos iššūkiai		Vilnius: Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
GODA, G., <i>et. al.</i>	2011	Baudžiamojo proceso teisė		Vilnius: VĮ Registrų centras
LIETUVOS KONSTITUCINIS TEISMAS	2021	Oficialioji konstitucinė doktrina		Valstybė ir jos institucijos: Vilnius//prieiga per internetą žr.: https://lrkt.lt/data/public/uploads/2020/11/4.-valstybe-ir-jos-institucijos.pdf
LIETUVOS KONSTITUCINIS TEISMAS	2021	Oficiali konstitucinė doktrina.		Teismai. Prokuratūra: Vilnius//prieiga per internetą žr.: https://lrkt.lt/data/public/uploads/2020/11/9.-teismai.-prokuratura.pdf
SPRUGOIS E., VAINIUTE M.	2022	Lietuvos konstitucinė teisė : vadovėlis	23 skyrius	Vilnius: Mykolo Romerio universitetas. Administraciniai teismai: //prieiga per internetą žr.: https://cris.mruni.eu/server/api/core/bitstreams/4a0e6465-20bb-4c16-b0ce-87994192b302/content
LIMANTĖ, A., <i>et. al.</i>	2020	Veiksmingos teisinės pagalbos link: tarptautiniai teisiniai ir praktikos standartai		Vilnius: Lietuvos teisės institutas. // Prieiga per internetą: https://teise.org/wp-content/uploads/2020/10/Veiksmingos-teisines-pagalbos-link.pdf
MACEINA, T., VALICKAS, G.	2019	Teisėjų sprendimų priėmimas: intuityvus ir racionalus informacijos apdorojimas. <i>Teisė</i>	t. 110	Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
MESONIS, G.	2010	Konstitucijos interpretavimo metodologiniai pagrindai		Vilnius: VĮ Registrų centras
MIKELĖNIENĖ, D.; MIKELĖNAS, V.	1999	Teismo procesas: teisės aiškinimo ir taikymo aspektai		Vilnius: Justitia
NORMANTAS, A.	2008	Ombudsmenas – pareigūnų prievartas ar žmogaus teisių gynėjas? Iš MESONIS, G. (ats. red.). <i>Parlamentas ir valstybinės valdžios institucijų sąranga: Liber Amicorum Česlovui Juršėnui</i>		Vilnius: Mykolo Romerio universitetas
POŠKA, D.	2006	Bendrųjų ir administracinių teismų kompetencijos atskyrimas: probleminiai aspektai. <i>Teisė</i>	t. 59	Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
RAGAUSKAS, P., <i>et. al.</i>	2015	Tarėjų instituto perspektyvos Lietuvoje		Vilnius: Lietuvos teisės institutas // Prieiga per internetą: https://teise.org/wp-content/uploads/2016/06/TAR%C4%96JAI_monografija.pdf
SINKEVIČIUS, V.	2010	Teisėjo atleidimas iš pareigų: konstitucinės doktrinos teoriniai ir praktiniai aspektai. <i>Jurisprudencija</i>	Nr. 2	Vilnius: Mykolo Romerio universiteto Leidybos centras
TARASEVIČIUS, P.	2003	Operatyvinės veiklos ir ikiteisminio tyrimo santykis. <i>Jurisprudencija</i>	Nr. 49	Vilnius: Mykolo Romerio universiteto Leidybos centras
VIDRINSKAITĖ, S.	2003	Ombudsmeno institucijų veikla Vakarų Europos valstybėse. Iš PUMPUTIS, A., <i>et al. Konstitucingumas ir pilietinė visuomenė</i>		Vilnius: Lietuvos teisės universiteto leidybos centras